

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

अभ्यासक्रम

बी.ए. संगीत
द्वितीय वर्ष
सत्र पध्दती

जून २०१०

बी.ए. द्वितीय वर्ष
सत्र पध्दती
सत्र तिसरे
भारतीय शास्त्रीय संगीत
(गायण व स्वरवाद्य)
पेपर - ५ प्रात्याक्षीक (क्रियामक)

एकूण गुण -५०

भारतीय शास्त्रीय गायनासाठी व वादनासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे दोन बडेख्याल व तीन छोटेख्याल करणे आवश्यक आहे ती राग यादी खालील प्रमाणे आहे.

बडेख्यालाचे राग

१. राग बिहाग
२. राग बागेधी

वरील रागात आलाप ताना व छोटाख्याल व त्याचा विस्तार अवश्यक.

छोटेख्यालाचे राग

१. राग हमीर
२. राग केदार
३. राग देस

वरील रागात आलाप तानासहीत विस्तार आवश्यक व तसेच वरीलपैकी छोटेख्यालाच्या रागात धृपद (धृवपद), भजन इ.समावेश असावा.

ताल ज्ञान

१. ताल तिलवाडा
२. झुमरा
३. सुलताल

बी.ए. द्वितीय वर्ष
सत्र पध्दती
पेपर ६ वा
सेमीस्टर पॅटर्न - ६ लेखी (थेरी)

एकूण गुण - ५०
लेखी गुण - ४०
अंतर्गत गुण - १०

१. बडेख्याल व छोटेख्यालसाठी असलेल्या रागांची शास्त्रीय माहीती.
२. प्रादेशिक संगीत
 १. ओवी
 २. भुपाळी (भुपाळी)
 ३. भावसंगीत
 ४. होरी
 ५. कजरी
३. चरीत्र लिहा.
 १. उ.फैय्याज खाँ
 २. पं.रविशंकर
४. प्रात्यक्षीकासाठी असलेल्या बडेख्याल, धृवपद आदिंचे नोटेशन लिहता येणे (स्वरबद्ध करता येणे) आवश्यक.
(नोट : एका आठवड्यात प्रात्यक्षीक तासीका ८ व लेखी तासीका ४ घेण्यात याव्या)

बी.ए. द्वितीय वर्ष
सत्र पध्दती
भारतीय शास्त्रीय संगीत (गायन व स्वरवाद्य)
पेपर ७ वा प्रत्यक्षीक (क्रियात्मक)
सेमीस्टर - ४

एकुण गुण - ५०

भारतीय शास्त्रीय गायणासाठी व सुर वाद्यासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे दोन बडेख्याल व तीन छोटेख्याल करणे आवश्यक ती राग यादी खालील प्रमाणे आहे.

बडेख्यालाचे राग

१. राग भिमपलास
२. राग मालकंस

वरील रागा आलाप, ताना, छोटेख्याल व त्याचा विस्तार आवश्यक

छोटेख्यालाचे राग

१. जोनपुरी
२. राग कालिंगडा
३. राग देशकार

वरील रागात आलाप ताना सहीत विस्तार व तसेच धमार गाता येणे आवश्यक त्याच प्रमाणे तराणा गाता येणे आवश्यक.

ताल ज्ञान

१. धमार
२. रूपक
३. तेवरा

बी.ए. द्वितीय वर्ष
सत्र पध्दती
पेपर ८ वा लेखी पेपर (थेरी)

एकुण गुण - ५०
लेखी गुण - ४०
अंतर्गत गुण - १०

१. बडेख्याल व छोटेख्यालसाठी असलेल्या रागांची शास्त्रीय माहीती.
२. खालील संकल्पनांची माहीती अवश्यक
 १. गायक
 २. कलावंत
 ३. नायक
 ४. वाग्येकार
३. तंबोरा (तानपुरा) संपुर्ण माहीती व तानपुरा लावण्याच्या पद्धती (सचित्र माहीती)
४. चरीत्र लिहा
 १. पं.ओंकारनाथ ठाकुर
 २. उ.बिस्मिल्ला खाँ.

(नोट : एका अठवडयात प्रात्यक्षिक तासीका ८ व लेखी तासीका ४ घ्याव्यात)

बी.ए. द्वितीय वर्ष
सत्र पध्दती
OR पेपर ५ वा
भारतीय संगीत तालवाद्य (तबला)
प्रात्यक्षीक पेपर

एकुण गुण - ५०

१. तीनताल पाच कायदे, एकताल दोन मुखडे, झपताल एक कायदा व दोन मुखडे केरवा तालांचे दोन प्रकार पखवाजासाठी धमार तालात दोन परण तेवरा तालात दोन तीहाई, सुलताल या तालात एक परण.
२. वरील ताल हाताने देवुन चौपटीत म्हणता यावा.
३. गीत तालात एक पेशकार, दोन कायदे, दोन मुखडे बेदम तिहाई व दमदार तीहाई.
४. झपताल क्षअपासुन समेपर्यंतचे दोन तिहे आणि कायदा.
५. एकतालात दोन मुखडे

बी.ए. द्वितीय वर्ष
सत्र पध्दती
पेपर ६ वा लेखी पेपर (थेरी)

एकुण गुण - ५०
लेखी गुण - ४०
अंतरगत गुण - १०

१. तबला व पखवाज याची सचित्र माहीती.
२. व्याख्या
 १. मुखडा
 २. मोहरा
 ३. तिहा
 ४. कायदा
३. तबला व पखवाज तिरकीट - किडनग, धुमकिट-किडनग ही अक्षरे वाद्यावर कशी वाजवतात ते लीहा.
४. चरीत्र लिहा.
 १. अल्लारखाँ
 २. नानासाहेब पानसरे

बी.ए. द्वितीय वर्ष
सत्र पध्दती
सत्र तिसरे
OR पेपर ७ वा
भारतीय संगीत तालवाद्य (तबला)
प्रात्यक्षिक पेपर

एकुण गुण - ५०

१. तीन तालात एक पेशकार, तिस्र जातीचे दोन कायदे
२. झपताल एक पेशकार, दोन कायदे मुखडे आणि तीन तिहे
३. पखवाजासाठी धमार तालाचे दोन चक्रधार दोन परण
४. तबला वादनासाठी दादरा तालात व करवा तालात दोन तीन लग्यांचे प्रकार.
५. तबला व पखवाज वादनासाठी दिडपट व तिप्पट या लयकारीचे ज्ञान.

बी.ए. द्वितीय वर्ष
सत्र पध्दती
लेखी पेपर ८ वा

एकुण गुण - ५०
लेखी गुण - ४०
अंतरगत गुण - १०

१. जाती
१. चतुस्त्र २. तिस्र ३. खंड यांचे ज्ञान
२. व्याख्या
१. उठान २. रेला
३. गीत प्रकारानुसार विविध तालांचे ज्ञान
४. पुरब बाज व दिल्लीबाज यांच्या वादन वैशिष्ट्यांची माहिती.
५. रूपक व तेवरा हे ताल कोणत्या गीतप्रकारासाठी वापरतात यांचे ज्ञान तसेच पंजाबी, आध्धा, दिपचंदी या तालांची माहिती.